

modarbejdede i deres Bestræbelser for at skaffe sig bedre Levevilkår. De blive modarbejdede, skjult eller aabenlyst, af hele det officielle Samsfund, de Klasser, der ere bedre stillede, og naar Byrderne skulle påalignes, stræber dette Samsfund efter at ligne dem saaledes, at de i særlig Grad lægges over paa det store brede Bæg. Man søger med andre Ord at vælte Byrderne fra sig selv over paa den store mindre velstillede Del af Befolkningen, i særlig Grad paa Arbejdsstanden, og hvis denne saa møder med Anmodning om lidt Hjælp til Gengæld, naar den er i Nød, gør man fra den anden Side først en hel Masse Indvendinger, og naar man saa kommer til at staa over for et Forslag, hvorved der gøres Forsøg paa at komme frem ad en anden Vej, siger man: nej, dette her kan heller ikke gaa. Man søger altsaa bestandig at finde en Udvej til at slippe udenom, naar der er Tale om at foretage noget, som har til Hensigt at gavne denne store Klasse Samsfundsborgere. Jeg synes, at det er et urigtigt Princip at stille sig paa. Jeg havde allerede forleden Dag under Finanslovens tredje Behandling Lejlighed til at fremhæve, at jeg synes, det var urigtigt, at man, naar Arbejderne bad Staten om en Støtte til Oplysningens Fremme blandt de arbejdende Klasser, satte sig derimod, og ikke mindre urigtigt er det, naar man nu stiller sig afvisende over for et Forslag som det foreliggende, ikke alene over for Maaden, hvorpaa Sagen tænkes gennemført, men ogsaa over for dets Princip. Der er nemlig ingen Tvivl om, at man her, ligesom ved mange andre eller de fleste andre Forslag, ogsaa dem, der forelægges af Regeringen her i Rigsdagen vil kunne omarbejde dem, hvis man ikke er tilfreds med deres Udformning, men dog finder, at der er noget i deres Princip. Jeg synes, at man ved bestandig saaledes at stille sig afvisende ikke bidrager til at skabe den sociale Fred, den Harmoni, man saa gerne vil have, der skal herske i det bestaaende Samsfund, men tværtimod i meget høj Grad bidrager til at skabe Forbitrelse og Indignation i store Kredse af Befolkningen, naar selv deres mest bedste Anmodninger vises tilbage som uacceptable for det nuværende Samsfund. Jeg synes ogsaa, at en Minister, som staar paa det Grundlag, at han vil bevare det bestaaende, gør dette paa en ganske ejendommelig Maade ved at stille sig saaledes, at store Klasser af Samsfundet ganske naturligt maa vende Blikket ud i Fremtiden og sige til sig selv: der er jo ikke noget at gøre, det er ligegyldigt, paa hvilken Maade vi stille vore Krav, thi hver Gang vi henvende os med Anmodning

om Hjælp eller Støtte, viser man os tilbage med de Ord, at dette er ikke dette Samsfunds Pligt. Nu vel, saa er der ikke andet at gøre, end at vi maa skynde os, saa hurtigt, det lader sig gøre, at komme over i et nyt Samsfund. Men jeg tror ikke, at dette i og for sig er den rigtige Vej at gaa for Samsfundsbevarerne. Anderledes stiller det sig selvfølgelig for dem, der mene, at vi snarest mulig maa se at komme til et nyt Grundlag for vort Samsfund. Imidlertid vil jeg haabe, at selv om den højtærede Minister ikke synes om Forslaget, ville Folketingets højtærede Medlemmer stille sig anderledes. Og der er jo heldigvis den Ting at bemærke om Ministerens Stilling, at Ministrene jo ikke sidde evig, og efter hvad der svirrer i Luften i denne Tid, har dette Ministerium maaste ikke saa overordentlig lang Tid tilbage. Det kan jo være, at der kommer andre Ministre, som stille sig anderledes; men i sidste Instans gælder det dog om, at der staves en Stemning for, at Lovgivningsmaskineriet ogsaa skal bruges til Fordel for de daarligt stillede i Samsfundet, og at naar der skal reformeres, dette ikke altid skal være til Gavn for dem, som have det godt i Forvejen.

J. Sage: Jeg vil knytte nogle Bemærkninger til dette Lovforslag. Jeg vil fra mit Standpunkt gerne indrømme, at Arbejdsløshed er en Ulykke, som mange Gange rammer uforstyldt, at det med andre Ord er en af de Glendigheder, som netop kunne ramme de bedste og flittigste Folk, mere eller mindre uforstyldt, og at det derfor var i højeste Grad ønskeligt, om det var praktisk muligt at raade Bod derpaa. Men jeg tilstaa, at efter det, jeg har set af denne Sags Behandling andre Steder, er jeg kommen til det Resultat, at dette er et af de vanskeligste Spørgsmaal at løse, langt, langt vanskeligere end Spørgsmaalet om Sygefæsser, maaste endogsaa end Spørgsmaalet om Alderdomsforsørgelse, skønt vi jo her have forsøgt at løse det, men løst det paa en saa kursorvist Maade — tør jeg nok sige — at man egentlig ikke kan anføre det som Bevis for en virkelig Løsning af dette Spørgsmaal. Andre Steder har man jo heller ikke kunnet løse det store Alderdomsforsørgelses-spørgsmaal, skønt man erkender, at det at hjælpe hæderlige, gamle, trængende Folk er en Opgave, som Staten meget gerne kunde ønske at løse. Men i en endnu højere Grad forekommer det mig, at Vanskelighederne have paatrængt sig alle Vegne, hvor man praktisk har villet forsøge at løse den Opgave, som der her er Tale om. Det ærede Medlem henviste til Svejts og jagde, at Arbejdsløshedsklasserne